

Klachtnummer 2019/032

De gestelde mishandeling en/of onjuiste bejegening door de docent is gemotiveerd door de docent weersproken en ook overigens niet aannemelijk geworden. Klaagster maakt bezwaar tegen de tweede schorsing en tegen de beslissing tot verwijdering. Tegen het voornemen tot verwijdering heeft klagster bezwaar aangetekend. Zij klaagt erover dat hierop ten tijde van de zitting nog niet was beslist. Eerst na de zitting is hierop beslist, waarbij de school zich overigens op het standpunt stelt dat ten onrechte de mogelijkheid tot bezwaar was opgenomen in het schriftelijke voornemen tot verwijdering. Wat er zij van de wettelijke mogelijkheden - indien uitdrukkelijk de mogelijkheid van bezwaar door een school wordt geboden, dient op een ingediend bezwaar te worden beslist. In de betrokken beslissing is vermeld waar binnen twee weken bezwaar daartegen kan worden aangetekend en dat het bezwaar binnen vier weken na binnenkomst zal zijn behandeld en afgerond. Gelet echter op het (gedurende ruim vier maanden) uitblijven van een beslissing op bezwaar acht de commissie de klacht in zoverre gegrond. Ten aanzien van de tweede schorsing voor de duur van vijf schooldagen: In het Voortgezet Speciaal Onderwijs kan een leerling op grond van artikel 40a, eerste lid, Wet op de Expertise Centra (WEC) voor een periode van ten hoogste één week worden geschorst. Ook wanneer de school het voornemen heeft een leerling te verwijderen, mag de daar eventueel aan voorafgaande schorsing maximaal een week duren. Nu de leerling voorafgaand aan de onderhavige beslissing voor de duur van vier schooldagen is geschorst, overschrijdt de schorsingsbeslissing de wettelijk maximale schorsingsduur. Ten tijde van de zitting was (nog) geen sprake van een definitieve beslissing tot verwijdering, maar was wel de procedure 'voornemen tot verwijdering' in werking gezet. De commissie gaat ervan uit dat de klacht hiertegen is gericht. De reden van dit voornemen was tweeledig: het gedrag van de leerling en de samenwerking met klagster. Dit waren valide redenen voor dit voornemen. De school heeft zich voldoende ingespannen om in de tussentijd een andere school of voorziening voor de leerling te zoeken. Voorts is de leerling na de periode van schorsing weer onderwijs op de eigen school aangeboden, waarvan echter slechts zeer kort gebruik is gemaakt, zonder dat daarvan de school een verwijt kan worden gemaakt. De school heeft conform de eigen procedure een adviescommissie ingeschakeld, die na tien weken een advies heeft uitgebracht over (het voornemen tot) verwijdering van de leerling. Ten overvloede overweegt de commissie dat nu de school – in navolging van het advies van de adviescommissie - de beslissing tot definitieve verwijdering van de leerling heeft genomen, het klagster vrijstaat daartegen op grond van artikel 61, derde lid, WEC (alsnog) bezwaar in te dienen.

De Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de commissie) heeft op 12 februari 2019 per e-mail een klacht ontvangen van A. (hierna: klagster). Klaagster is moeder van B. (13 jaar), leerling van het C. (hierna: de school). C. is een school voor voortgezet speciaal onderwijs en is onderdeel van D. De klacht, geregistreerd onder nummer 2019/032, is gericht tegen E., docent mavo2 (hierna: de docent) en F., locatiedirecteur, hierna gezamenlijk te noemen: aangeklaagden.

1. Procedure

De commissie heeft op 12 februari 2019 klagers klacht in de vorm van een vragenformulier inclusief bijlagen ontvangen. Op 12 februari 2019 heeft de commissie klager gevraagd nadere stukken te overleggen. Op 13 februari 2019 heeft de commissie de nadere stukken ontvangen. Aangeklaagden zijn in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk te verweren. De commissie heeft op 18 maart 2019 per e-mail een verweerschrift ontvangen.

Klager en aangeklaagden zijn daarnaast in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op 26 maart 2019 te Utrecht tijdens een besloten hoorzitting.

Aanwezig waren klager, deels vergezeld van de leerling en de aangeklaagden, vergezeld van G., lid College van Bestuur D. Na de zitting heeft de commissie op 29 maart 2019 besloten het advies van de adviescommissie terzake het voornemen tot verwijdering toe te laten tot de procedure. Klager heeft hierop per e-mail van 3 april 2019 gereageerd.

2. Inhoud van de klacht

Klager beklaagt zich over het navolgende:

1. De manier waarop de leerling op 21 november 2018 door de docent is bejegend, is niet juist. Het betreft mishandeling.
2. De leerling is ten onrechte geschorst en verwijderd. De locatiedirecteur heeft onbekwaam gehandeld.

Ad 1.

Op 21 november 2018 was de docent jarig en trakteerde snoepjes. De leerling, die een autistische beperking heeft, had niet begrepen dat hij maar één snoepje mocht pakken en pakte er meer. De docent eiste de snoepjes terug, maar de leerling weigerde dat en stak ze in zijn rugtas. De docent begon aan de rugzak te trekken. De leerling trok terug en uiteindelijk werd de leerling aan de rugtas door de klas gesleurd. Toen de andere leerlingen begonnen te lachen, werd de leerling kwaad. Bovendien had hij pijn aan zijn armen. In verband met het autisme van de leerling mag niemand hem aanraken of aan zijn spullen zitten. Hij wordt dan ontzettend kwaad. De leerling duwde met zijn elleboog de docent weg. De docent begon tegen de andere leerlingen te schreeuwen dat ze een andere docent moesten gaan halen. Uiteindelijk gingen ze uit elkaar. Het klopt dat de leerling een kist met boeken en een tafel omver heeft gegooid. In een persoonlijk gesprek op 27 november 2018 heeft de docent toegegeven dat hij fout heeft gehandeld. De locatieleider was hierbij aanwezig.

Ad 2.

De klacht richt zich tegen de tweede schorsing en de verwijdering. De eerste schorsingsbrief dateert van 22 november 2018 en betreft een schorsing van vier schooldagen. Deze schorsing was terecht in verband met het gedrag van de leerling op 21 november 2018. Na een telefoongesprek met de locatiedirecteur op 28 november 2018 werd klaagster medegedeeld dat een verwijderingsprocedure zou worden gestart. Dit vanwege de kritische vragen van de zijde van klaagster. Tijdens een gesprek met meerdere aanwezigen heeft de locatiedirecteur toegegeven dat de verwijderingsprocedure puur uit een emotionele reactie voortkwam, aldus klaagster.

De tweede schorsingsbrief dateert van 29 november 2018 en betreft een schorsing van vijf schooldagen. Het voornemen tot verwijdering dateert van 28 november 2018. In alle brieven is klaagster de mogelijkheid van bezwaar geboden. Klaagster heeft bij brief van 28 november 2018 bezwaar aangetekend tegen de schorsing en de voorgenomen verwijdering. Per e-mail van 29 november 2018 heeft het college van bestuur de ontvangst van de bezwaren bevestigd. Een reactie zou volgen, maar is nimmer ontvangen. De leerling zit vanaf 22 november 2018 thuis. De school verzuimt haar plicht passend onderwijs voor de leerling te zoeken.

3. Verweer

Aangeklaagden hebben het volgende verweer gevoerd.

Ad 1.

De beelden van klaagster omtrent het incident van 21 november 2018 wijken sterk af van die welke bij het team hierover leven. De agressie was juist op de docent en de spullen in de klas gericht. Klaagster heeft zelf in het gesprek van 27 november 2018 aangegeven dat ze het zelfbepalende en confronterende gedrag van haar zoon herkende en dat ze zijn gedrag ongepast vond. De docent heeft niet erkend dat dat hij fout is geweest. Hij heeft steeds voorspellend gehandeld. Hij verwijst daarbij naar het overgelegde gespreksverslag. De docent geeft weer wat er zich op 21 november 2018 heeft voorgedaan. Het is de leerling die de docent heeft geduwd, waardoor de docent tegen zijn bureau aan stootte. Nadat de docent de tas van de leerling op zijn bureau had gelegd, gaf de leerling hem weer een duw en trok hij aan de trui van de docent. De docent heeft vervolgens aan twee leerlingen gevraagd of zij een collega konden halen. Nadat de leerling het klaslokaal al had verlaten, kwam hij terug en pakte hij zijn bak met boeken en gooide deze door de klas. Vervolgens probeerde de leerling zijn tafel om te gooien hetgeen bij de tweede poging lukte. De collega docent nam de leerling vervolgens mee naar de gang.

Ad 2.

De locatiedirecteur heeft klaagster telefonisch op de hoogte gebracht van de schorsing en niet per e-mail. Op 27 november 2018 zijn partijen in gesprek gegaan over de schorsing en over de zorgen van de school. De stichting brede procedure is daarbij gevolgd.

De reden om een voornemen tot verwijdering uit te spreken is tweërlei. Ten eerste het steeds zorgelijker gedrag van de leerling, waarin spijbelen en fysieke en verbale agressie toenemen. De leerling heeft ook meermaals zelf aangegeven niet op school te willen zijn. Ten tweede is de relatie tussen school en klaagster inmiddels zodanig verslechterd dat van educatief partnerschap, hetgeen juist bij deze leerling van belang is, geen sprake meer is.

Het opstarten van de procedure 'voornemen tot verwijdering' komt niet voort uit emoties vanuit de school of als reactie op de kritische vragen van moeder. Voor de leerling is een nieuwe start in een andere omgeving nodig.

De school heeft na de schorsing aangeboden de leerling een aantal keren op school te laten komen voor instructie en het maken van toetsen. Ook zijn er direct boeken aan klaagster meegegeven voor zelfstudie van de leerling en is afgesproken dat de docent en klaagster contact zouden houden over de (educatieve) ontwikkelingen van de leerling. Daar hebben klaagster en de leerling geen gebruik van gemaakt. Toen de procedure 'voornemen tot verwijdering' is gaan lopen, is - zolang geen plek was gevonden elders - het aanbod gedaan de leerling in de mavo 4 klas te plaatsen voor schoolwerk op zijn eigen niveau. Dit aanbod is gedaan omdat plaatsing in zijn oude klas niet (meer) verantwoord werd geacht. De leerling is echter maar vijf halve dagen in de betreffende klas geweest. Daarna heeft klaagster de leerling ziek gemeld. Na de kerstvakantie heeft de school contact gezocht met klaagster en vernam men dat de leerling in Zuid-Amerika zat, hetgeen later niet waar bleek.

De school heeft driemaal contact gezocht met een collega school en de school is drie keer in overleg gegaan met zorgpartners om de leerling uitzicht te bieden op hulp of een al dan niet tijdelijke andere (school) voorziening. De verstoorde relatie met klaagster is daarbij niet helpend gebleken. Inmiddels is de leerling aangemeld bij VSO Oegstgeest en is gebleken dat de nieuwe school de zorgplicht met de bijbehorende verantwoordelijkheden van de leerling op zich wil nemen. De school adviseert ook een aanmelding voor behandeling van de leerling in gang te zetten. Het klopt dat tot op het moment van de zitting (nog) geen beslissing is genomen op het bezwaar van klaagster van 28 november 2018 tegen de (eerste) schorsing en de voorgenomen verwijdering. Ten onrechte was de mogelijkheid tot bezwaar opgenomen in de brief van 28 november 2018.

4. Oordeel

Op grond van het dossier en hetgeen aan de orde is geweest tijdens en na de hoorzitting en daarbij over en weer is verklaard, komt de commissie tot het volgende oordeel.

Ad 1.

De commissie is van oordeel dat de gestelde mishandeling en/of onjuiste bejegening door de docent gemotiveerd door de docent is weersproken en ook overigens niet aannemelijk is geworden. Daarbij is van belang dat klaagster heeft bevestigd dat in verband met het autisme van de leerling niemand hem mag aanraken of aan zijn spullen mag zitten, en als dat wel gebeurt hij heel kwaad wordt. Dat de docent aan de rugtas van de leerling heeft gezeten, nadat de leerling daarin de te veel gepakte snoepjes had gedaan, heeft derhalve veel impact gehad op de leerling. Dit gedrag van de docent kan echter niet worden aangemerkt als onjuiste bejegening, te meer nu de docent blijkens zijn toelichting steeds 'voorspellend zijn' als uitgangspunt van zijn handelen heeft gehanteerd. Dat de leerling een en ander mogelijk anders heeft beleefd, doet hier niet aan af. De commissie acht dit klachtonderdeel **ongegrond**.

Ad 2.

Klaagster maakt bezwaar tegen de tweede schorsing (met ingang van 29 november 2018 voor de duur van vijf schooldagen) en tegen de beslissing tot verwijdering. Nu klaagster (inmiddels) meent dat de eerste schorsing per 22 november 2018 voor de duur van vier schooldagen terecht was, zal alles wat verband houdt met de eerste schorsing – waaronder de klacht over het uitblijven van de beslissing op het bezwaar tegen die schorsing – niet meer worden behandeld.

Het voornemen tot verwijdering dateert van 28 november 2018. Tegen dit voornemen heeft klaagster bij brief van 28 november 2018 bezwaar aangetekend. Zij klaagt erover dat hierop ten tijde van de zitting nog niet was beslist. Eerst na de zitting is hierop per brief van 3 april 2019 beslist, waarbij de school zich overigens op het standpunt stelt dat ten onrechte de mogelijkheid tot bezwaar was opgenomen in het schriftelijke voornemen tot verwijdering. De commissie is van oordeel dat -

wat er zij van de wettelijke mogelijkheden - indien uitdrukkelijk de mogelijkheid van bezwaar door een school wordt geboden, op een ingediend bezwaar dient te worden beslist. In de betrokken beslissing is vermeld waar binnen twee weken bezwaar daartegen kan worden aangetekend en dat het bezwaar binnen vier weken na binnenkomst zal zijn behandeld en afgerond. Gelet echter op het (gedurende ruim vier maanden) uitblijven van een beslissing op bezwaar acht de commissie de klacht **in zoverre gegrond**.

Ten aanzien van de tweede schorsing per 29 november 2018 voor de duur van vijf schooldagen merkt de commissie het volgende op. In het Voortgezet Speciaal Onderwijs kan een leerling op grond van artikel 40a , eerste lid, Wet op de Expertise Centra (WEC) voor een periode van ten hoogste één week worden geschorst. Ook wanneer de school het voornemen heeft een leerling te verwijderen, mag de daar eventueel aan voorafgaande schorsing maximaal een week duren. Nu de leerling voorafgaand aan de onderhavige beslissing per besluit van 22 november 2018 voor de duur van vier schooldagen is geschorst, overschrijdt de schorsingsbeslissing van 29 november 2018 de wettelijk maximale schorsingsduur. Reeds gelet hierop is de klacht **in zoverre gegrond**.

Ten tijde van de zitting was (nog) geen sprake van een definitieve beslissing tot verwijdering, maar was wel de procedure ‘voornemen tot verwijdering’ in werking gezet. De commissie gaat ervan uit dat de klacht hiertegen is gericht. De reden van dit voornemen was tweeledig: het gedrag van de leerling en de samenwerking met klaagster. De commissie is van oordeel dat dit valide redenen waren voor dit voornemen. De commissie is voorts van oordeel dat de school zich voldoende heeft ingespannen om in de tussentijd een andere school of voorziening voor de leerling te zoeken. Voorts is de leerling na de periode van schorsing weer onderwijs op de eigen school aangeboden, waarvan echter slechts zeer kort gebruik is gemaakt, zonder dat daarvan de school een verwijt kan worden gemaakt. De school heeft conform de eigen procedure een adviescommissie ingeschakeld (zie pagina 33 van de schoolgids), die na tien weken een advies heeft uitgebracht over (het voornemen tot) verwijdering van de leerling. Gelet hierop is de klacht **in zoverre ongegrond**.

Ten overvloede overweegt de commissie dat nu de school – in navolging van het advies van de adviescommissie - bij brief van 5 april 2019 de beslissing tot definitieve verwijdering van de leerling heeft genomen, het klaagster vrijstaat daartegen op grond van artikel 61, derde lid, WEC (alsnog) bezwaar in te dienen.

Aldus gegeven op 9 mei 2019 door mr. C.M. van der Bas, voorzitter, M.A.H. Hermens, lid en A.M. Janbroers, lid in tegenwoordigheid van mr. D.H.C. Dane-Peeters, secretaris.